1. Bu testte sırasıyla, Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Ammianus, "Hunlar piyade olarak savaşmaya hiç alışkın değillerdi. Şaşılacak kadar uzak mesafelere attıkları ve demir kadar sert ve öldürücü sivri kemikten uçlu oklarını atmada gösterdikleri maharete hiç kimse erişemezdi... Hunlar iyi savaşçılar olup yay ve kement kullanmakta eşsizdirler." demiştir.

Yalnız bu bilgiye göre Hunlarla ilgili olarak;

I. orduda onlu sistemi oluşturdukları,
II. savaş aletlerini etkin kullandıkları,
III. savaşlarda hilal taktiğini uyguladıkları

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

2. Gazneli hükümdarı Sultan Mahmut, bir gün mezâlim divanında iken; bir tacir, Şehzade Mesut'un kendisinden altmış bin dinarlık kumaş aldığından ancak parasını ödemediğinden şikâyet eder. Tacirin, hakkını aramak istediğini dile getirmesi üzerine Sultan Mahmut, taciri haklı bulur ve alacağının hemen ödenmesini emreder.

Gazneli Devleti'nde yaşanan bu durumla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Dava açmanın sultanın iznine bağlı olduğu
B) Mezâlim divanının Gaznelilere özgü bir kurum olduğu
C) Sultanın gerektiği durumlarda yargı kararı verebildiği
D) Mezâlim divanının yalnızca ticari davalara bakmak için kurulduğu
E) Ticari konuların İslam hukukunun dışında bulunduğu

3.

1340'larda Osmanoğullarının egemenlik alanını gösteren bu haritaya göre aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Anadolu'da Beylikler Dönemi'nin devam ettiği
B) Selanik'in, Bizans hâkimiyetinde bulunduğu
C) Osmanoğullarının topraklarının gaza için uygun konumda olduğu
D) Osmanoğullarının Rumeli'ye geçtiği
E) Kuzey Ege'deki bazı adaların Bizans'a ait olduğu

4. Mondros Mütarekesi'nden sonra kurulan millî cemiyetlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Mütareke sonrasındaki işgalleri protesto eden mitingler ve gösteriler düzenlemişlerdir.
B) Kongrelerin toplanmasında rol oynamışlardır.
C) Ülkede yeni bir rejim kurmayı amaçlamışlardır.
D) Millî Mücadele'nin teşkilatlanmasında etkili olmuşlardır.
E) Kuvayımilliye için silah ve malzeme temin etmişlerdir.

5. II. Meşrutiyet Dönemi'nde İttihat ve Terakki Cemiyeti, toplumsal bütünlüğü sağlamak için ortak bir eğitim sistemine geçmek amacıyla çalışmalar yapmıştır.

II. Meşrutiyet Dönemi'nde sonuç alınamayan bu girişim Cumhuriyet Dönemi'ndeki hangi düzenleme ile başarıya ulaşmıştır?

A) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi

B) Üniversite reformunun yapılması

C) Yeni Türk alfabesi ile ilgili bir kanun çıkarılması

D) Millet mekteplerinin açılması

E) Türk Tarih Kurumunun kurulması

6. Aşağıda, bir yörenin bazı doğal ve beşerî özellikleri verilmiştir.

- Günlük ve yıllık sıcaklık farkları fazladır.
- Kış mevsiminde karın yerde kalma süresi uzundur.
- Sıcaklık farklarının fazla olması yörenin enerji ihtiyacını artırmaktadır.
- Yaz sıcaklıklarına bağlı olarak tarımda sulamaya duyulan ihtiyaç fazladır.

Bu özellikler Coğrafya'nın aşağıdaki hangi alt dalı ile daha fazla ilgilidir?

A) Hidrografya B) Jeomorfoloji C) Klimatoloji

D) Biyocoğrafya E) Kartografya

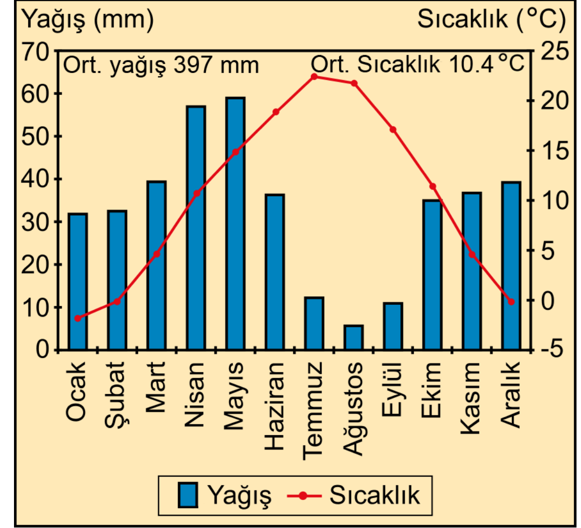
7. I. Nüfusun ülke içinde dengeli dağılması
II. Beslenme sorunlarının yaşanması
III. İşsizlik sorunlarının artış göstermesi
IV. Yaşlı nüfus oranının artması

Yukarıdakilerden hangileri, bir ülkede hızlı nüfus artışı sonucu oluşabilecek durumlar arasında gösterilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıda, Türkiye'de bir il merkezine ait yıllık ortalama yağış ve sıcaklık grafiği verilmiştir.

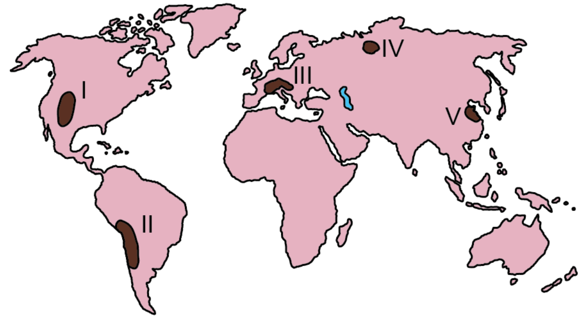

Grafikteki bilgiler dikkate alındığında bu il merkezinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Kayseri B) Şanlıurfa C) Erzurum

D) Bursa E) Ardahan

9. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangileri yüksek dağlık bölgeler arasında <u>yer almaz</u>?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV

D) III ve V E) IV ve V

10. I. Sahra'nın güneyindeki ülkelerde 1984-1985 yıllarında görülen kuraklığa bağlı olarak 1 milyonun üzerinde insanın açlıktan hayatını kaybetmesi

II. 2004 yılında depreme bağlı olarak gelişen ve Hint Okyanusu'nda etkili olan dev tsunaminin kıyı kesiminde 200 binden fazla insanın hayatını kaybetmesine neden olması

III. Muson Asyası'nda 2004 yılının haziran ve temmuz aylarında meydana gelen aşırı yağışlar sonucu 300 kişinin yaşamını yitirmesi ve binlerce kişinin ise çeşitli şekillerde zarar görmesi

IV. Şili'de 2010 yılının şubat ayında meydana gelen 8,8 büyüklüğündeki depremde 524 kişinin hayatını kaybetmesi ve binlerce kişinin evsiz kalması

Farklı zamanlarda meydana gelen yukarıdaki doğal afetlerden hangilerinin oluşumunda iklimin etkisi daha fazladır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

11. Sokrates bilgeliği tanımlarken onun özelliğinin her şeyi bilmek değil, neyi bilip neyi bilmediğini bilmek olduğunu söyler. Bu bakımdan felsefe bilgelik arayışı diye de tanımlanır. Felsefe öğreniminin insanlara kazandıracağı önemli özelliklerden biri de, insanların bildikleri konuda konuşmayı, bilmediklerindeyse susmayı öğrenmeleri olacaktır. Bu özelliği kazanan kişi fikri sorulduğunda bilmediği bir konuda insanları yanlış yönlendirmeyecektir. Örneğin biri ona "Hangi eylemlerimiz erdemlidir?" diye sorduğunda, "erdem" kavramının tanımına ilişkin bir bilgisi yoksa "Bilmiyorum." deyip, karşısındakini yanlış yönlendirmemiş olacaktır.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki işlevlerinden hangisi vurgulanmaktadır?

A) Hakikati arama ve ona ulaşma isteğini güçlendirmesi

B) Kavramsal ve refleksif bilginin pratik yaşama aktarılmasını sağlaması

C) Eleştirel bakış açısını geliştirmesi

D) Tümel bilgiyi hedef edindirmesi

E) Soruların yanıtlar kadar önemli olduğunun farkındalığını kazandırması

12. İnsanların yüzyıllardan beri doğru olarak kabul ettikleri bilgilerin bile bir gün yanlış olduğu anlaşılabilir. Örneğin yüzyıllarca Aristoteles fiziğiyle desteklenen Batlamyus astronomisine göre Dünya'nın evrenin merkezinde hareketsiz bir şekilde durduğu doğru ve kesin bir bilgi olarak kabul edilmiştir. Oysa modern çağdaki bilimsel gelişmeler bu teorinin yanlış olduğunu gösterdi. Acaba gelecek yüzyıllarda yeni bilimsel gelişmelerle şu anda doğru ve kesin olarak kabul ettiğimiz Newton fiziği ve Kepler astronomisinin de yanlış olduğu ortaya çıkabilir mi? Bundan kuşku duymamızı kim, nasıl engelleyebilir?

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisi tartışılmaktadır?

A) Bilginin kaynağı nedir?

B) İnsan bilgisinin bir sınırı var mıdır?

C) Bilimselliğin ölçütü nedir?

D) Doğru bilgi mümkün müdür?

E) Bilginin değeri nedir?

13. Beynin fotoğrafı, zihnin veya bilincin fotoğrafı değildir. Fiziksel bir şey olmadığı için zihnin bir fotoğrafı olamaz. Bu yüzden büyük olasılıkla kaynağı zihin olduğu için bir inancın, düşüncenin, algının, imgelemin, arzunun ve duygunun fotoğrafını da çekemeyiz. Çünkü zihin ve beden birbirinden farklı iki tözdür. Düşünmemizi sağlayan beynimiz değil zihnimizdir.

Bu parçadaki görüşler aşağıdaki varlık anlayışlarından hangisiyle açıklanır?

A) Herakleitos'un oluşu esas alan anlayışı

B) Descartes'ın düalist anlayışı

C) Husserl'in fenomenolojik anlayışı

D) Hegel'in idealist anlayışı

E) La Mettrie'nin maddeci anlayışı

14. Aristoteles'e göre ahlakta bazı davranışlar amaç, bazıları araçtır. Örneğin insanların çoğu zenginliği arzular ve elde etmeye çalışır. Ancak onlar için zenginlik, zenginlik olarak amaç mıdır; yoksa zenginlikle elde etmek istedikleri başka bir amaç, mesela haz veya ün mü söz konusudur? Bu durumda insanların eylemlerinde peşinden koştukları iyi, kendisinden öte herhangi bir şeyin elde edilmesi için "araç olarak istenmeyen"dir. İşte insanın bizatihi kendisi için istediği bu nihai iyi, mutluluğun ta kendisidir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Ahlaken iyi davranış insanın koşullarına göre değişir.

B) Bir eylemin ahlaken iyiliği başkalarına sağladığı yarara bağlıdır.

C) İnsanın nihai amacı olan mutluluk; esenlik ve fayda gibi değerlerin toplamıdır.

D) Başka bir amaç için yapılan ahlaki bir eylem insana mutluluk verir.

E) Niçin diye sorulduğunda başka bir amaca işaret etmeyen eylem ahlaken iyidir.

15. Gazali, doğadaki nedenselliğe yönelik şüpheci bir yaklaşım sergiler. Ona göre filozoflar, doğadaki düzeni doğa yasası dedikleri ilkelerle açıklar. Buna göre doğada olup biten hiçbir şey bu ilkelere aykırı olamaz. Ancak Gazali için filozofların nedensellik dedikleri şey, terimlerin ve bu terimlere karşılık gelen nesnelerin birbirini gerektirmesi değil, olayların birbiri ardı sıra gelmesinden ibarettir. Çünkü ateş ile yanma arasındaki ilişkiye bakıldığında ateşin yakmayabileceğini düşünmek mantıksal olarak çelişkili değildir.

Gazali'nin bu parçada nedensellikle ilgili düşüncesini aşağıdakilerden hangisi ifade etmektedir?

A) Doğadaki her şey doğal nedenlerden meydana gelir.

B) Aynı koşullar altında hep aynı sonuçlar ortaya çıkar.

C) Neden sonuç ilişkisi tanrısal iradenin sonucudur.

D) Doğa denilen karmaşık yapıda, mucize veya rastlantı söz konusu değildir.

E) Neden ve sonuç arasında doğada zorunlu bir ilişki yoktur.

16.-20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

16. "İş bitirilince Şeytan da diyecek ki: 'Şüphesiz Allah, size gerçek olanı söz verdi. Ben de size söz verdim ama yalancı çıktım. Zaten benim sizi zorlayacak bir gücüm yoktu. Ben sadece sizi çağırdım, siz de hemen bana geliverdiniz. O hâlde beni kınamayın, kendinizi kınayın. Artık ben sizi kurtaramam, siz de beni kurtaramazsınız. Şüphesiz ben, daha önce sizin, beni Allah'a ortak koşmanızı kabul etmemiştim. Şüphesiz, zalimlere elem dolu bir azap vardır.'" (İbrahim, 14:22)

Bu ayette vurgulanan husus aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sorumluluğun bireyselliği

B) Hak ve özgürlük dengesi

C) İlahi cezanın gerekliliği

D) Öz eleştirinin önemi

E) Kötülüğün göreceliliği

17. **Teyemmümle ilgili olarak,**

I. Abdestte farz olan yüz, el, baş ve ayakların mesh edilmesiyle yapılır.

II. Abdesti bozan durumların hepsi teyemmümü de bozar.

III. Gerektiğinde hem abdest hem de gusül yerine yapılabilir.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

18.
- “Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberler de hiç şüphesiz yemek yer, çarşıda dolaşırlardı. (...)” (Furkan, 25:20)
- “De ki: Ben size ‘Allah’ın hazineleri benim yanımdadır.’ demiyorum. Ben gaybı da bilmem. Size ‘Ben bir meleğim.’ de demiyorum. Ben sadece bana gönderilen vahye uyuyorum. (...)” (Enam, 6:50)

Mekkeli müşriklerin Hz. Muhammed’le ilgili hangi itirazı, bu ayetlerin inişinin temel sebebidir?

A) Önceki peygamberlere benzer şekilde davranması

B) Güçsüz bir kabileye mensup olması

C) Allah tarafından zenginlik verilmemiş olması

D) Kendileri gibi bir insan olması

E) Yetim ve öksüz olarak yetişmesi

19. “... insanlar arasında hiçbir bilgisi, yol göstericisi ve aydınlatıcı bir kitabı olmadan Allah hakkında tartışıp duranlar vardır. Kendilerine, ‘Allah’ın indirdiğine uyun!’ denildiği zaman, ‘Hayır, biz babalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye uyarız.’ derler. Şeytan, kendilerini cehennem azabına çağırıyor olsa da mı?” (Lokman, 31:20-21)

Bu ayetlerde kınanan hususu en iyi ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kibir B) Taassup C) Riya

D) Gıybet E) Haset

20. İslam dini, insanların ahlaklı olmalarına önem verir ve bu konuda öğütlerde bulunur. Nitekim Hz. Muhammed’in “Ben güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim.” sözü de bunu gösterir. Bu kapsamda İslam, bir olan Allah’a itaat temeline dayalı bir ahlaki ve dinî birlik sağlama vazifesini üstlenir. İnsanlar arasında bir üstünlüğün olmadığını, Allah katındaki üstünlüğün de ancak takva ile olabileceğini belirtir. Dolayısıyla İslam, yaratılmışlara karşı merhametli olmayı, güvenirliği, sevgiyi, fedakârlığı, iyi niyetli olmayı ve kötü davranışlardan uzak durmayı tavsiye eder.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) İslam dini, ahlaki duygu ve düşüncelerin yaşantıya dönüşmesini ister.

B) İyi ahlaklı bir kişi kendisi dışındaki insanların durumlarını da önemser.

C) İslam ahlakı, temel motivasyonunu Allah inancından alır.

D) İslam dini ahlakı, kurtuluşun yegâne yolu olarak öngörür.

E) İslamın ahlak anlayışı bütün canlıları önemseyen kuşatıcı bir niteliğe sahiptir.

21.-25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Wittgenstein *Tractatus* isimli kitabının ön sözünde: “Bu kitap felsefe sorunlarını ele alıyor ve -sanıyorum- gösteriyor ki bu sorunların soru olarak ortaya çıkmaları, dilimizin mantığının yanlış anlaşılmasına dayanır. Kitabın bütün anlamı, şuna benzer bir sözde toplanabilir: Söylenebilir ne varsa, açık söylenebilir; üzerine konuşulamayan konusunda da susmalı.” demektedir.

Wittgenstein’ın bu ifadeleri onu hangi felsefi anlayışa dâhil etmektedir?

A) Çözümleyici Felsefe B) Yararcılık

C) Görüngü Bilim D) Sezgicilik

E) Eleştiricilik

22. İnsanın özüne ilişkin herhangi bir tanım varsa bu tanım tözsel değil işlevsel bir tanım olarak anlaşılmalıdır. İnsanı, ne metafiziksel özünü oluşturan bir ilkeyle ne de deneysel gözlemle araştırılabilecek herhangi bir doğal yeti veya içgüdü aracılığıyla tanımlayabiliriz. İnsanın ayırıcı niteliği metafiziksel doğası değil yaptığı iştir. Yapılan bu işler, insanlık halkasını tanımlayıp belirler. Dil, söylence, din, sanat, bilim ve tarih gibi edimler bu halkanın ögeleri ve çeşitli dilimleridir. Bu edimler soyutlanmış rastgele yaratılar değil daha çok işlevsel olan ortak bir bağ vasıtasıyla ortaya çıkmış unsurlardır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) İnsanın neliği sorusu onun somut üretimlerine bakılarak cevaplandırılabilir.

B) İnsanı farklı kılan, aklı sayesinde fizikötesi bir varoluşa sahip olmasıdır.

C) Bilimsel bir yöntemle insanın varlığının anlamı ortaya konabilir.

D) Erdemli davranış, insanın doğasına uygun olanı yapmasıdır.

E) İnsan doğası, karmaşık yapısı dolayısıyla tanımlanamaz.

23. Dışa vurumculuk akımına göre, sanatçının yaratma süreci bir eylemdir. Bu süreçte sanatçının duyguları, sezgileri, tavırları açığa çıkar ve yapıta yansır. Sanatın temeli nesne, yapıt veya ürün değil, sanatçının tecrübeleri ve hisleridir. Sanat eserinin değeri; yaratıcı ruhun tazeliği, bireyselliği, özgünlüğü ve içtenliği tarafından belirlenir. Sanatçının gerçekliğe bağlı kalmak, alımlayıcısının hoşuna gitmek veya takdirini kazanmak gibi bir sorumluluğu yoktur.

Bu parçada sanat eserinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

A) Kalıcı olma

B) Yaratıcı olma

C) Evrensel olma

D) Temsil edici olma

E) Kişisel olma

24. Platon için Demiurgos, yaratıcı değil de mimari bir Tanrı'dır. İdeaları model alarak fenomenler dünyasında maddeye şekil vermiştir. Platon'un öğrencisi Aristoteles'e göre Tanrı, varlığın yaratıcısı değil onun amacıdır. Aristoteles'ten önemli ölçüde etkilenen Farabi ise ölümsüz olduğuna inandığı ruhlar dâhil, tüm varlığın Tanrı'dan bir tür taşmayla ortaya çıktığını ileri sürer. Orta Çağ'ın ünlü isimlerinden Anselmus ise Hristiyanlıktaki yaratılış anlayışını temel alarak Tanrı'nın her şeyi yoktan var ettiğini savunur.

Bu parça din felsefesinin aşağıdaki problemlerinden hangisiyle ilişkilidir?

A) Tanrının varlığı

B) Maddenin sonsuzluğu

C) Tanrı evren ilişkisi

D) Tanrının ezelî ebedî oluşu

E) Ruhun ölümsüzlüğü

25. Rawls'a göre aristokrasiyle yönetilen veya kast sisteminin hâkim olduğu toplumlar adil değildir. Çünkü onlar insanın doğuştan gelen farklı özelliklerini kendilerine göre üstün görüp içselleştirmiş, bu özellikleri devletin temeli yapmışlardır. Ancak Rawls için doğadaki bu rastlantısal durumlar, ölüm gibi değiştirilemez değildir. Eğer toplumsal sistemdeki kurumlar adaletin iki ilkesine göre düzenlenirse adil bir toplum ortaya çıkar. Bu ilkelerden biri eşit temel özgürlüklere sahip olma, diğeri de sosyal ve ekonomik eşitsizliğin giderilmesi için kanunların en az avantajlı olanın yararına olacak şekilde düzenlenmesidir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Adaletsizlik toplumsal yaşamın zorunlu sonucudur.

B) Doğanın sunduğu adaletsizlik; özgürlük ve eşitlik ilkeleriyle giderilebilir.

C) Doğuştan gelen farklı özellikler siyasi sistemler için zenginliktir.

D) Adaletsiz toplumlarda insanlar kaderlerini kabul etmelidir.

E) Adaletli toplumlarda toplumsal sınıflar doğuştan gelen farklılıklarla oluşur.

SOSYAL BİLİMLER TESTİ BİTTİ.
TEMEL MATEMATİK TESTİNE GEÇİNİZ.

2018 TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

YKS 1. OTURUM TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

30-06-2018

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

1. B
2. C
3. D
4. C
5. A
6. C
7. C
8. A
9. E
10. B
11. B
12. D
13. B
14. E
15. E
16. A
17. E
18. D
19. B
20. D
21. A
22. A
23. E
24. C
25. B

40. B